

**ADVIES
VAN 4 SEPTEMBER 2024
OVER HET BESLUIT
HOUDENDE UITWERKING VAN DE
MODULAIRE OMGEVINGSVERGUNNINGSPROCEDURE**

INHOUD

I.	SITUERING	1
II.	ALGEMENE BEOORDELING	1
III.	TOTSTANDKOMING NIEUWE REGELGEVING	2
IV.	INWERKINGTREDING	3
V.	VOOROVERLEG EN PROJECTVERGADERING	5
VI.	ONTVANKELIJKHEIDS- EN VOLLEDIGHEIDSONDERZOEK	6
VII.	INSPRAAK	6
VIII.	ADVISERING	7

I. SITUERING

1. SARO ontving op 17 juni 2024 een adviesvraag van minister Zuhal Demir over het ontwerpbesluit houdende uitwerking van de modulaire omgevingsvergunningsprocedure¹ (hierna: 'ontwerpbesluit'), naar aanleiding van het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het Omgevingsbesluit (hierna 'decreet MOVP en OB').²
2. Het decreet MOVP en OB voert wijzigingen door aan het decreet van 15 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (hierna 'OVD') met het oog op het vereenvoudigen, verbeteren en versnellen van de procedures. Een van de doorgevoerde wijzigingen is het modulair maken van de vergunningsprocedure. Het decreet MOVP en OB lanceert ook het Omgevingsbesluit als instrument om ruimtelijke impulsprojecten, zonevreemde werken van algemeen belang en zonevreemde werken inzake bedrijvigheid versneld te realiseren.

SARO bracht op 27 september 2023 twee strategische adviezen uit over dit decreet met focus op respectievelijk de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure³ en het Omgevingsbesluit⁴.

3. De aanleiding voor het decreet MOVP en OB is een in 2021 afgeronde evaluatie van het OVD.⁵ Daaruit bleek dat de vooropgestelde procedurele doelstellingen van het OVD in belangrijke mate bereikt werden maar dat er verbeteringen mogelijk zijn. Deze zouden onder andere moeten toelaten dat er doorheen het hele traject van vooroverleg tot vergunning oplossingsgericht gewerkt kan worden, zodat onnodige weigeringen worden vermeden.
4. Het OVD werd grondig gewijzigd door het decreet MOVP en OB. Het is dan ook nodig om het bestaande besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het OVD (hierna 'OVB') grondig aan te passen. Voor de eenvoud en leesbaarheid wordt gekozen voor een volledig nieuw besluit.

II. ALGEMENE BEOORDELING

5. In zijn advies van 27 september 2023 over de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure benadrukte de raad dat de totaliteit en de effectieve impact van de beoogde nieuwe regelgeving nog niet duidelijk waren. Dit had onder andere te maken met het feit dat het ontwerpdecreet MOVP en OB voor diverse bepalingen een delegatiebevoegdheid naar de Vlaamse Regering formuleerde, en dat latere uitvoeringsbesluiten meer duidelijkheid zouden

¹ <https://beslissingenvlaamse regering.vlaanderen.be/document-view/665EC334079ED7820208C968>

² <https://beslissingenvlaamse regering.vlaanderen.be/document-view/bb7b1071-12e5-11ef-b2af-d9e67d160d68>

³ <https://sarovlaanderen.be/advies-ovd-modulaire-vergunningsprocedure>

⁴ <https://sarovlaanderen.be/advies-omgevingsbesluit>

⁵ <https://omgeving.vlaanderen.be/evaluatie-van-het-omgevingsvergunningendecreet>

moeten brengen. Het is positief dat hier met het voorliggend ontwerpbesluit werk van wordt gemaakt.

De raad merkt evenwel op dat de bijlagen bij het ontwerpbesluit ontbreken en dus niet voor advies voorliggen. Het betreft onder andere de bijlagen waarnaar wordt verwezen in de artikels 19, 121, 128, 129, 130 van het ontwerpbesluit. Er is derhalve nog steeds geen duidelijkheid over de totaliteit en uiteindelijke impact van de nieuwe regelgeving.⁶

6. De raad formuleert volgende strategische bemerkingen bij het ontwerpbesluit:

- a. Wat betreft de totstandkoming van voorliggende regelgeving merkt de raad op dat de finale tekst van het decreet MOVPP en OB nog tal van wijzigingen onderging ten opzichte van de ontwerpversie, waarover SARO op 27 september 2023 advies gaf. Heel wat van zijn strategische bemerkingen bij het ontwerpdecreet MOVPP en OB, in bijzonder bij de bepalingen inzake het Omgevingsbesluit, blijven overeind (zie deel III).
- b. De raad stelt vast dat de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving (decreet en besluit) zeer complex is geregeld, en vraagt de inwerkingtredebepalingen in het ontwerpbesluit (art. 175) te vereenvoudigen. De raad wijst op de noodzaak van een gedegen afstemming met het regelgevend initiatief 'Modernisering MER'. SARO vraagt verder te verduidelijken hoe beide regelgevende initiatieven op elkaar afgestemd worden (zie deel IV).
- c. De raad benadrukt het belang van een gedegen voortraject met het oog op het vereenvoudigen, verbeteren en versnellen van de doorlooptijden van omgevingsaanvragen. De raad vraagt de opportuniteit te onderzoeken om het toepassingsgebied van de projectvergadering in bepaalde gevallen uit te breiden (zie deel V).
- d. De raad vraagt te verduidelijken wat het gevolg is voor de vergunningsprocedure indien er géén mededeling gebeurt van de resultaten van de MER-screening binnen de decretaal vastgestelde termijn van 30 dagen (zie deel VI).
- e. SARO heeft een aantal bedenkingen bij de voorziene differentiatie in de behandeling van analoge versus digitale bezwaren, en de mogelijkheid tot het indienen van anonieme bezwaren. Daarnaast acht de raad het aangewezen om de huidige verplichte individuele kennisgeving voor de exploitatie van lijninfrastructuur te behouden (zie deel VII).
- f. SARO onderschrijft de noodzaak van een kwaliteitsvolle advisering en een goede onderlinge afstemming van adviezen. De raad stelt zich kritische vragen ten opzichte van de inkorting van de adviestermijnen in het ontwerpbesluit voor vrijwel alle adviesinstanties. De raad vraagt tot slot aandacht voor een volwaardig advies van het adviserend schepencollege (zie deel VIII).

III. TOTSTANDKOMING NIEUWE REGELGEVING

7. Decreet MOVPP en OB algemeen. De raad stelt vast dat de finale tekst van het decreet MOVPP en OB ten opzichte van de ontwerpversie, waarover SARO op 27 september 2023 advies uitbracht, nog tal van wijzigingen heeft ondergaan.

De Memorie van toelichting bij het decreet MOVPP en OB biedt evenwel geen duidelijk overzicht van de doorgevoerde wijzigingen. Ook de redenen voor het doorvoeren van bepaalde wijzigingen in

⁶ De raad merkt volledigheidshalve op dat het ontwerpbesluit (art. 115) ten onrechte verwijst naar artikel 85 van het decreet MOVPP en OB. Voornoemd artikel heeft immers geen betrekking op het opheffen van een verkaveling, maar op een bijstelling ervan. Vermoedelijk wordt hier artikel 91/2 bedoeld en dient hiernaar te worden verwezen.

de finale tekst van het decreet is voor de raad niet altijd duidelijk.

SARO wijst bijvoorbeeld op de bepaling in het ontwerpdecreet MOVP en OB (art. 35) dat de bevoegde overheid, haar omgevingsambtenaar of de persoon die door hem gemachtigd is, de aanvrager dient te vragen om ontbrekende verplichte gegevens of documenten aan de aanvraag toe te voegen. Dit werd alsnog geschrapt in de definitieve tekst van het decreet MOVP en OB. In zijn advies van 27 september 2023 wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure sprak de SARO zich nochtans positief uit over deze bepaling.

De raad benadrukt dat strategische wijzigingen in de finale tekst van het decreet MOVP en OB niet voor advies aan de SARO werden voorgelegd.

8. Omgevingsbesluit. De raad blijft kritisch staan tegenover de invoering van het instrument 'Omgevingsbesluit' en verwijst in die zin naar zijn advies van 27 september 2023 over het Omgevingsbesluit. De raad merkt evenwel op dat UNIZO en VOKA een minderheidsstandpunt bij dit advies innamen.

De raad stelt vast dat zijn strategische bedenkingen bij het instrument 'Omgevingsbesluit' niet hebben geleid tot een aanpassing van de definitieve tekst van het decreet MOVP en OB. In navolging van de advisering en de hoorzitting in het Vlaams Parlement werd wel nog een administratieve beroepsmogelijkheid voor het Omgevingsbesluit ingeschreven in het decreet MOVP en OB (art. 152 en Memorie van toelichting, pag. 80).

Voorliggend ontwerpbesluit bevat slechts één artikel (art. 120) dat specifiek betrekking heeft op het Omgevingsbesluit. De Nota aan de Vlaamse Regering (pag. 1) licht toe: *'Voor het instrument van het omgevingsbesluit wordt geen volledig nieuwe procedure gelanceerd, maar wordt maximaal gesteund op de vergunningsprocedure waarin de belangrijkste planningsaspecten worden geïntegreerd.'*

IV. INWERKINGTREDING

9. Inwerkingtredingsbepalingen. Het ontwerpbesluit (art. 175) regelt de inwerkingtreding van de modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het Omgevingsbesluit. De raad stelt vast dat dit zeer complex is uitgewerkt en vraagt de betreffende inwerkingtredingsbepalingen te vereenvoudigen.⁷

Algemeen wordt de datum van inwerkingtreding vastgelegd op een jaar na publicatie van het besluit.⁸ Het ontwerpbesluit (art. 175, 2^e lid) voorziet evenwel de mogelijkheid voor de Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, om de inwerkingtreding te vervroegen en hierbij een fasering in te voeren. Ook bouwt het ontwerpbesluit meerdere uitzonderingen in.

Zo voorziet het ontwerpbesluit dat de bepalingen die in decreet MOVP en OB werden ingevoegd met het Stikstofdecreet van 26 januari 2024 (artikel 203, 1° en 3°) 10 dagen na de publicatie van het besluit in het Belgisch Staatsblad in werking treden. Ook een aantal andere zaken zouden vroeger in werking kunnen treden omdat ze geen impact hebben op de rest van het functioneren van het modulair systeem en geen informatiserings-inspanningen vergen. Bijkomend worden nog aparte afwijkingen geformuleerd op de inwerkingtreding om rekening te houden met het initiatief

⁷ In zijn advies van 27 september 2023 wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure merkte de raad op dat de voorziene regeling waarbij de Vlaamse Regering voor iedere bepaling de inwerkingtreding zal bepalen een zeer ongebruikelijke regeling is. De raad vroeg om de inwerkingtreding te koppelen aan een nader te bepalen datum, waarbij gefaseerde inwerkingtreding mogelijk is.

De raad merkt op dat de delegatie met betrekking tot de artikelsgewijze inwerkingtreding behouden is in het decreet MOVP en OB (art. 207). De Memorie van toelichting bij het decreet MOVP en OB vermeldt hierover dat de inwerkingtreding immers afgestemd moet worden met de aanpassingen aan het uitvoeringsbesluit en de werking van het Omgevingsloket, en dat de huidige regeling een inwerkingtreding zoals de SARO voorstelt, niet verhindert.

⁸ Nota aan de Vlaamse Regering, pag. 2

rond de modernisering van de regelgeving rond milieueffectrapportage.⁹

10. Overgangsperiode. De raad benadrukt het belang van de overgangsperiode voor de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving, zodat alle actoren de noodzakelijke tijd krijgen om over te schakelen naar de nieuwe procedures.¹⁰ Het gaat onder andere om het aanpassen van interne systemen en werkmethodes, modeldocumenten en ICT-aanpassingen aan het Vlaamse omgevingsloket en de gemeentelijke dossieropvolgingssoftware.

Het is positief dat de Nota aan de Vlaamse Regering (pag. 3) vermeldt dat de inwerkingtreding wordt vastgelegd op een jaar na de publicatie van voorliggend besluit zodat het Omgevingsloket, maar zeker ook de gemeentelijke dossierbehandelingssystemen aan de nieuwe regeling kunnen worden aangepast. Verder vermeldt de Nota aan de Vlaamse Regering (pag. 4) dat voorafgaand aan de inwerkingtreding van de modulaire omgevingsvergunningsprocedure de nodige communicatie en toelichting zal gebeuren. De raad vraagt wel aandacht voor de in het ontwerpbesluit (art. 175, 2^e lid) ingebouwde mogelijkheid voor de Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, om de datum van inwerkingtreding te vervroegen en hierbij een fasering in te voeren.

Aanvullend vraagt de raad ook aandacht voor heldere communicatie richting vergunningsaanvragers, die moeten kunnen anticiperen op de nieuwe regelgeving en de impact ervan op hun vergunningsaanvragen en -trajecten.

11. Afstemming regelgeving modernisering MER. In zijn advies van 27 september 2023 wat betreft de invoering van de modulaire omgevingsvergunningsprocedure wees de raad op het ontwerpdecreet over de modernisering MER¹¹, dat op 17 mei 2024 werd bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering. De raad achtte een gedegen afstemming tussen beide regelgevende initiatieven noodzakelijk.

De Memorie van toelichting bij het decreet (pag. 75, luik 'Bespreking adviezen van de strategische adviesraden') vermeldt dat er akte wordt genomen van deze opmerking van de SARO, en dat beide initiatieven 'uiteraard' op elkaar zullen worden afgestemd. Verder vermeldt de Memorie van toelichting dat de artikels 2, 35, 53, 73 en 136 van het ontwerpdecreet MOVP en OB met het oog hierop worden aangepast.¹² Het is de raad niet duidelijk of en op en welke manier beide regelgevende initiatieven op basis van deze wijzigingen op elkaar afgestemd zijn. De Memorie van toelichting geeft hierover nauwelijks toelichting.

De raad verwijst bijvoorbeeld naar de doorgevoerde wijzigingen in het artikel 73 van het ontwerpdecreet MOVP en OB waar een bepaling wordt geschrapt m.b.t. tot de mogelijkheid tot het indienen in administratief beroep van een screeningsnota die in eerste aanleg ontbrak. In artikel 136 wordt de bepaling geschrapt dat de bevoegde overheid altijd in eerste en laatste administratieve aanleg beslist over een Omgevingsbesluit. De raad merkt op dat de wijziging in artikel 53 een differentiatie doorvoert in de bepalingen m.b.t. de beslissing over het MER of het omgevingsveiligheidsrapport in functie van de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving inzake de modernisering MER. De Memorie van toelichting (pag. 101) bij het decreet vermeldt naar aanleiding van het advies van de Raad van State evenwel dat ook de artikelen 3, 37, 51, 57, 83 en 140 van het decreet voorzien in een differentiatie in functie van de regelgeving inzake de

⁹ Nota aan de Vlaamse Regering, pag. 2

¹⁰ In zijn advies van 27 september 2023 wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure wees de raad op het belang van een goede werking van het publieke omgevingsloket en de dossierbehandelingssystemen.

¹¹ het ontwerpdecreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en diverse andere decreten, wat betreft de milieurapportage

¹² De raad stelt vast dat de wijzigingen aan artikel 2 en 35 louter betrekking hebben op het gebruik van de geactualiseerde definitie en term 'screening' (art. 2, 35), en de toevoeging van de definitie 'ruimtelijk veiligheidsrapport' (art. 2)

modernisering van de MER.¹³

Wat betreft het ontwerpbesluit (art. 175) wordt voorzien in een differentiatie van de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving van het gewijzigde OVD afhankelijk van de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving inzake de modernisering MER. Zoals eerder opgemerkt onder punt 9 'Inwerkingtredingsbepalingen' is dit evenwel zeer complex geregeld. Het is bovendien niet duidelijk of het ontwerpbesluit ook inhoudelijk is afgestemd op de nieuwe regelgeving inzake de modernisering MER. Noch de Nota aan de Vlaamse Regering, noch het Verslag aan de Vlaamse Regering geven hierover duiding. De raad vraagt hierover verdere verduidelijking.

12. Afstemming decreet integriteitsbeoordeling. De raad vraagt aandacht voor de afstemming van voorliggend regelgevend initiatief met het decreet integriteitsbeoordeling¹⁴, dat op 22 december 2023 werd bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering. Door dat decreet zal een vergunningverlenende overheid de vergunningsprocedure kunnen pauzeren om de integriteit van de aanvrager te screenen. Die 'module' is nu nog niet in het decreet MOVV en OB geïntegreerd.

V. VOOROVERLEG EN PROJECTVERGADERING

13. Vooroverleg en projectvergadering algemeen. De raad benadrukt het belang van een gedegen voortraject met het oog op het vereenvoudigen, verbeteren en versnellen van de doorlooptijden van omgevingsaanvragen. Een gedegen voortraject kan de problemen beperken die zich tijdens de vergunningsprocedure – en desgevallend nadien – kunnen voordoen. De raad verwijst in die zin ook naar zijn kritische bemerkingen ten aanzien van de modules 'wijzigingslus' en 'administratieve lus' in het advies van 27 september 2023 wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure. Een gedegen voortraject zal de toepassing van deze modules beperken.

Het evaluatierapport van het OVD bevestigt dit belang van een gedegen voortraject. Eén van de aanbevelingen voor de optimalisatie van het OVD betreft immers het *'herdenken en versterken van de formele en informele overlegmodaliteiten vroeg in het traject'*.¹⁵ In het eindrapport *'Evaluatie van de adviesverlening in kader van omgevingsvergunningen'* wordt ook gewezen op het belang van *'oplossingsgericht adviseren'* en het hiervoor noodzakelijke overleg met de aanvrager, zodat men tot realistische en realiseerbare oplossingen komt.¹⁶

De raad betreurt dan ook dat het ontwerpbesluit (hoofdstuk 3) zich in grote mate beperkt tot de overname van de bestaande bepalingen inzake het vooroverleg en de projectvergadering uit het OVB (titel 2), en dat de Nota aan de Vlaamse Regering (pag. 3) zelfs suggereert dat het toepassingsgebied van de projectvergadering wordt beperkt (zie verder punt 14).

De raad merkt op dat een uitbreiding van het toepassingsgebied van de projectvergadering in bepaalde gevallen nochtans opportuun kan zijn. Bijvoorbeeld bij grootschalige projecten waar het advies van de omgevingsvergunningscommissie niet vereist is, maar waar een projectvergadering – gelet op de ruimtelijke impact en schaal van dergelijke projecten en de impact ervan op de omgeving – toch zinvol kan zijn. De raad vraagt de opportuniteit te onderzoeken om het

¹³ De Memorie van toelichting (pag. 101) vermeldt dat dit artikelen betreffen van het ontwerpdecreet MOVV en OB. De raad merkt op dat dit artikelnummers betreffen van het goedgekeurde decreet MOVV en OB.

¹⁴ Decreet van 22 december 2023 houdende de bevordering van de integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur

¹⁵ Zo stelt het evaluatierapport (pag. 15): *'Er is nood aan het herdenken en versterken van de formele en informele overlegmodaliteiten vroeg in het traject met het oog op vlottere procedures. Hierbij kan gedacht worden aan een opwaardering en ruimere toepassing van de projectvergadering (als stok achter de deur) of aan een (hervorming van) het stedenbouwkundige attest. De nood aan flexibele overlegmodaliteiten mag hierbij niet uit het oog verloren worden.'*

¹⁶ <https://www.omgeving.vlaanderen.be/nl/onderzoek-cijfers-en-geotoepassingen/evaluatie-van-de-adviesverlening-in-kader-van-omgevingsvergunningen>

toepassingsgebied van de projectvergadering in bepaalde gevallen uit te breiden.

14. Handeling van algemeen belang met ruimtelijk beperkte impact. De raad merkt op dat het ontwerpbesluit (art. 3) de bestaande bepaling van het OVB (art. 6, 2^e lid) die voorzag in een mogelijke projectvergadering m.b.t. handelingen van algemeen belang, niet herneemt. Het Verslag aan de Vlaamse Regering (pag. 3) vermeldt hierover: *‘De vaststelling dat een handeling van algemeen belang een ruimtelijk beperkte impact heeft in de zin van artikel 3, §3, komt voortaan toe aan de bevoegde overheid, tenzij ze apart wordt aangevraagd.’*

De raad stelt vast dat het decreet MOVP en OB noch het ontwerpbesluit voorzien in een aanpassing van het BVR van 5 mei 2000¹⁷. Conform dit besluit (artikel 3, §3, 4^e lid) oordeelt en beslist de bevoegde overheid over de vaststelling dat een handeling van algemeen belang die niet vermeld is in art. 3, §1 of §2 van dit besluit, een ruimtelijk beperkte impact heeft nadat een projectvergadering werd gehouden en voor de vergunningsaanvraag werd ingediend. De raad benadrukt dat een projectvergadering voor deze handelingen dus nog steeds vereist is, wat door de raad wordt ondersteund. Voor de duidelijkheid vraagt de SARO om dit expliciet te vermelden in het ontwerpbesluit.

15. Synergie projectvergadering en stedenbouwkundig attest. De raad vraagt aandacht voor een optimale synergie tussen projectvergadering en stedenbouwkundig attest.

De raad merkt op dat een stedenbouwkundig attest wordt afgegeven binnen een ordetermin van 75 dagen na de ontvangst van de aanvraag.¹⁸ Wat betreft de projectvergadering behoudt het ontwerpbesluit (art. 5, §1 en §4) evenwel de bestaande praktische regeling, waardoor het tot 104 dagen na het verzoek om een projectvergadering kan duren alvorens het definitieve verslag ervan ter beschikking is.¹⁹ Indien een aanvraag van een stedenbouwkundig attest samen wordt ingediend met een verzoek tot het houden van een projectvergadering, kan er in het stedenbouwkundig attest hierdoor mogelijk geen rekening worden gehouden met de conclusies van de projectvergadering.

De raad acht het in dergelijke gevallen aangewezen om de beslissingstermijnen inzake stedenbouwkundige attesten aan te passen.

VI. ONTVANKELIJKHEIDS- EN VOLLEDIGHEIDSONDERZOEK

16. Termijn mededeling MER-screening. Het ontwerpbesluit (art. 24, 3e lid) stelt dat het resultaat van het onderzoek van de MER-screening wordt meegedeeld *‘conform artikel 22 van het decreet van 25 april 2014’*.

Het is onduidelijk wat het gevolg is voor de procedure indien er géén mededeling gebeurt van de resultaten van de MER-screening binnen de decretaal vastgestelde termijn van 30 dagen. De raad acht het immers niet uitgesloten dat de vereiste gemotiveerde beslissing hieromtrent niet binnen de termijn van 30 dagen zal worden verleend. De raad vraagt hierover verduidelijking.

VII. INSpraak

17. Analoge vs. digitale bezwaren. Het ontwerpbesluit (art. 53, §2, 2^e lid) maakt een onderscheid

¹⁷ Besluit Vlaamse Regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van art. 4.1.1., 5°, art. 4.4.7, §2 en artikel 4.7.1, §2, 2^e lid VCRO

¹⁸ Besluit Vlaamse Regering betreffende stedenbouwkundig attest [...] en stedenbouwkundige inlichtingen, art. 4

¹⁹ Wat betreft de projectvergadering behoudt het ontwerpbesluit (art. 5, §1) de praktische regeling dat de projectvergadering wordt gehouden binnen een termijn van zestig dagen na de datum van ontvangst van het verzoek om een projectvergadering. Het bevoegde bestuur stelt het ontwerpverslag binnen een termijn van dertig dagen na de projectvergadering ter beschikking van onder andere de personen en instanties die aanwezig waren op de projectvergadering. Deze kunnen tijdens een daaropvolgende vervaltermijn van veertien dagen opmerkingen op het ontwerpverslag bezorgen.

tussen analoge en digitale bezwaren. Zo bepaalt het ontwerpbesluit dat in het geval van een digitale indiening, de persoonsgegevens (zoals naam en adres) niet zichtbaar zullen zijn voor de aanvrager als ze in de daarvoor bestemde velden zijn ingevuld. In het geval van analoge indiening zullen de persoonsgegevens van de bezwaarindiener wel zichtbaar en openbaar zijn voor de aanvrager. Daarnaast bepaalt het ontwerpbesluit (art. 53, §2, 3^e lid) dat in geval analoge indieners persoonsgegevens niet openbaar gemaakt willen zien, ze hun standpunten, opmerkingen en bezwaren anoniem kunnen indienen.

De raad merkt op dat het Verslag aan de Vlaamse Regering dit onderscheid in de behandeling tussen analoge en digitale bezwaren niet verduidelijkt. De raad is geen voorstander van een differentiatie in de behandeling tussen analoge en digitale bezwaren, en pleitte in die zin reeds eerder voor eenzelfde behandeling van alle bezwaren ongeacht via welke weg ze binnenkomen, met name openbaar en zonder persoonsgegevens.²⁰ De raad wijst erop dat ook de Raad van State zich eerder al kritisch uitliet over een verschil in behandeling tussen analoge en digitale bezwaren, in het licht van de beginselen inzake gelijkheid en niet-discriminatie.²¹ Inzake anonieme bezwaren, benadrukt de raad dat deze niet de regel zouden mogen zijn. Dit houdt immers een risico in op de uitholling van de bepalingen uit het decreet MOVV en OB (art. 20).

18. Aanschrijven omwonenden lijninfrastructuur. Het ontwerpbesluit (art. 50) maakt het niet langer verplicht om voor de exploitatie van lijninfrastructuren de aanpalende eigenaars aan te schrijven. Volgens het Verslag aan de Vlaamse Regering (pag. 13) is het niet doenbaar gebleken om honderden individuele eigenaars aan te schrijven en mag men ervan uitgaan dat de talrijke betrokkenen ook op andere manieren op de hoogte zullen zijn van een lopend openbaar onderzoek, zoals via de aanplakking van de gele affiche.

De raad acht het niettemin aangewezen om de verplichte individuele kennisgeving voor de exploitatie van lijninfrastructuur te behouden, dit omwille van de kwaliteit van de vergunningverlening, de betrokkenheid van de burger, alsook de perceptie van de overheid door die burger. SARO verwijst in die zin ook naar de motivering achter het Verdrag van Aarhus²², die stelt dat *‘een verbeterde toegang tot informatie alsmede inspraak in besluitvorming de kwaliteit en de uitvoering van besluiten verbeteren, bijdragen tot de bewustheid bij het publiek van milieuvraagstukken, het publiek de gelegenheid bieden om zijn bezorgdheid te uiten en bestuursorganen in staat stellen naar behoren rekening te houden met deze bezorgdheid’*. De raad merkt bovendien op dat verschillende lijninfrastructuren (bv. Ventilus, Oosterweel, ...) de voorbije jaren zeer gevoelig zijn gebleken.

VIII. ADVISERING

19. Advisering algemeen. Het Verslag aan de Vlaamse Regering (pag. 8) verwijst inzake de uitvoeringsbepalingen op vlak van advisering naar de recent uitgevoerde evaluatie van de adviesverlening in het kader van omgevingsvergunningen door het Departement Omgeving.²³ Eén van de conclusies uit deze evaluatiestudie is dat adviesverlening een belangrijk element vormt om vergunningverlenende overheden toe te laten weloverwogen en gemotiveerd te beslissen.

De raad onderschrijft de noodzaak van een kwaliteitsvolle advisering en het belang van een goede onderlinge afstemming van adviezen. Door in te zetten op inhoudelijk sterke adviezen en het oplossen van conflicterende inzichten tijdens de vergunningsprocedure, verkleint ook de kans op juridische geschillen achteraf wat de doorlooptijd van de vergunningverlening ten goede kan

²⁰ <https://sarovlaanderen.be/briefadvies-besluit-omgevingsvergunning-2022>

²¹ <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/72768.pdf#search=omgevingsvergunning>

²² https://etaamb.openjustice.be/nl/wet-van-17-december-2002_n2003015008.html

²³ <https://www.omgeving.vlaanderen.be/nl/onderzoek-cijfers-en-geotoepassingen/evaluatie-van-de-adviesverlening-in-kader-van-omgevingsvergunningen>

komen.

Het is in die zin positief dat het ontwerpbesluit voorziet in een geïntegreerd advies voor instanties die voor eenzelfde project meerdere malen om advies worden gevraagd (art. 28) en ruimere mogelijkheden voor het vragen van subadvies (art. 31).

De raad stelt evenwel vast dat het ontwerpbesluit de bepalingen van het OVB (art. 41) inzake het advies van de POVC aan de gemeente niet herneemt.

De raad stelt zich kritische vragen ten opzichte van de inkorting van de adviestermijnen in het ontwerpbesluit, en dit voor vrijwel alle adviesinstanties (zie verder punt 20 'Adviestermijn andere adviesinstanties').

De raad vraagt tot slot te verduidelijken welke adviesrol men voor ogen heeft voor de havenbedrijven.

20. Adviestermijn andere adviesinstanties. De raad stelt vast dat het ontwerpbesluit (art. 26) de adviestermijnen van vrijwel alle adviesinstanties terugbrengt tot dertig dagen. Deze inkorting van de huidige adviestermijnen van vijftig dagen (OVB 2015, art. 67, §3, 2°) naar dertig dagen is aanzienlijk. De evaluatiestudie (pag. 4) merkt integendeel op: *'Uit de evaluatie bleek dat adviesverlening soms in het gedrang komt door tijdsgebrek. En dat hierdoor sneller naar standaardformulering wordt gegrepen, niet wordt geadviseerd, intern geen afstemming meer mogelijk is of te laat wordt geadviseerd. De bevoegde overheden gaven na de evaluatie aan dat dergelijke 'slechte' adviezen het besluitvormingsproces bemoeilijken.'*

De raad vraagt verhoogde aandacht voor de capaciteit en knowhow van de adviesverlenende instanties om tijdig advies te verlenen. SARO merkt op dat er vandaag al heel wat adviesinstanties niet tijdig advies uitbrengen, ofwel zich beperken tot standaardformuleringen. Kwalitatief adviseren is een kerntaak.

Bovendien geldt de problematiek van korte adviestermijnen des te meer bij aanvragen met toepassing van het Omgevingsbesluit. Voor een bestemmingswijziging in het kader van een RUP worden de adviesverlenende instanties in verschillende stadia van de procedure geraadpleegd (zestig dagen voor de startnota, eenentwintig dagen voor het voorontwerp, zestig dagen voor het ontwerp), wat tot betrokkenheid en tot degelijke adviezen leidt met een daadwerkelijke invloed op de inhoud van het plan. Voor een advies in het kader van het nieuwe Omgevingsbesluit voorziet het ontwerpbesluit slechts een éénmalige periode van dertig dagen, en dat terwijl het gaat om een bestemmingswijziging én een vergunning in één.

21. Adviestermijn adviserend schepencollege. Het ontwerpbesluit (art. 32, 4°) bepaalt dat het advies van het adviserend schepencollege een gemotiveerde beoordeling moet bevatten van de standpunten, opmerkingen en bezwaren die zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek. De raad merkt op dat deze regeling mogelijk conflicteert met de modaliteiten inzake het openbaar onderzoek van het ontwerpbesluit (art. 43, 1° lid), in het geval er toepassing wordt gemaakt van de administratieve lus.

De adviestermijn voor het adviserend schepencollege bedraagt (art. 26, §1, 1°, b), ontwerpbesluit) vijftig dagen.²⁴ Deze termijn gaat in op de dag na de ontvangst van de adviesvraag van het bevoegde bestuur of de Omgevingsvergunningscommissie, m.n. uiterlijk op de eerste werkdag na de termijn van dertig dagen van het volledig- en ontvankelijkheidsonderzoek.

Het ontwerpbesluit (art. 43, 1° lid) bepaalt dat het openbaar onderzoek dertig dagen duurt en aanvang neemt binnen tien dagen na de termijn van dertig dagen van het volledig- en ontvankelijkheidsonderzoek in geval van een eerste openbaar onderzoek in eerste aanleg, of in voorkomend geval, binnen tien dagen na de datum van de beslissing van de bevoegde overheid

²⁴ Conform artikel 26, §1, 1 van het ontwerpbesluit bedraagt de adviestermijn vijftig dagen, in geval het een aanvraag betreft waarover een openbaar onderzoek wordt georganiseerd en het een adviesvraag betreft in eerste ronde.

om een openbaar onderzoek te organiseren naar aanleiding van de toepassing van een administratieve lus of een wijzigingslus.

De raad merkt op dat in het geval de bevoegde overheid of de omgevingsambtenaar toepassing maakt van de administratieve lus (art. 49, decreet MOVP en OB), waardoor het eerste openbaar onderzoek wordt afgebroken om vervolgens een nieuw openbaar onderzoek van dertig dagen op te starten, het voor het adviserend schepencollege niet meer haalbaar is om binnen de voorziene adviestertermijn van vijftig dagen een gemotiveerde beoordeling op te maken met de standpunten, opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek.

De raad acht het daarom wenselijk om te voorzien in de mogelijkheid tot een verlenging van de adviestertermijn van het adviserend schepencollege in voorkomend geval.